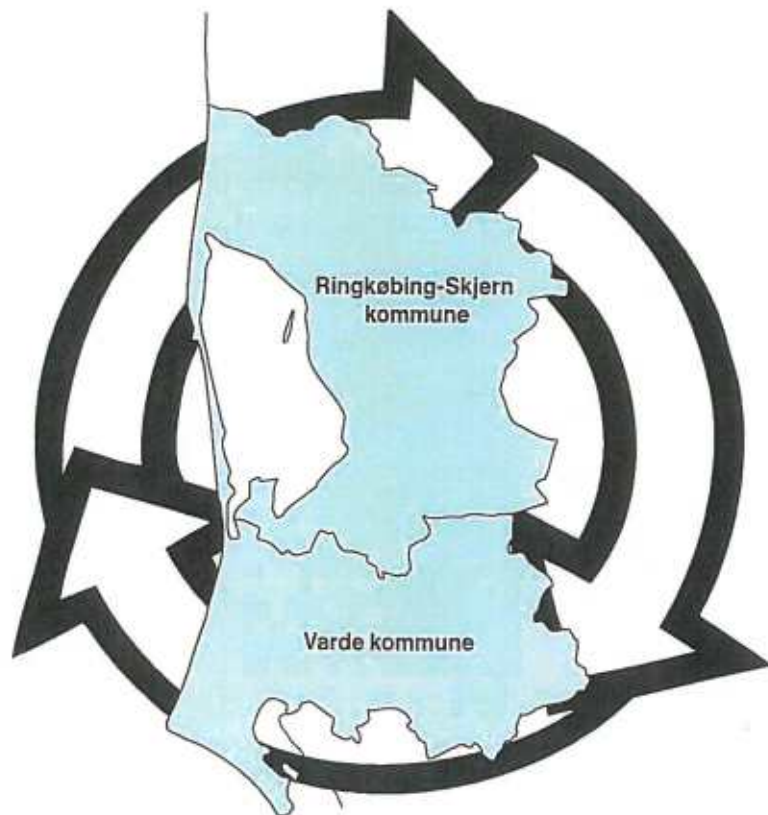

MILJØREDEGØRELSE 2015
for
ESØ 90 I/S
og
ESØ DEPONIGAS A/S

Sept 2016

Varde og Ringkøbing-Skjern kommuner

CVR ESØ 90 I/S: 13814708

CVR ESØ Deponigas A/S: 17552589

DNV BUSINESS ASSURANCE

Erklæring om foretaget verifikation og validering iht. EMAS III

Erklæring nr. 156683-2014-AE-DEN-DANAK

for

Renovationselskabet ESØ 90 I/S

ESØ Deponigas A/S

Registreringsnummer: DK-000216

Vardevej 83A, DK-6880 Tarm, Danmark

Verifikation og validering er gældende for følgende produkt- og serviceområder:

NACE rev. 2: 35.21 & 38.21

DNV erklærer hermed, at:

- have verificeret, om anlægsområdet eller hele organisationen som angivet i miljøredegørelsen/den ajourførte miljøredegørelse fra organisationen opfylder alle kravene i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1221/2009 af 25. november 2009 om organisationers frivillige deltagelse i en fællesskabsordning for miljøledelse og miljørevision (EMAS).
- at verifikationen og valideringen er udført i fuld overensstemmelse med kravene i forordning (EF) nr. 1221/2009
- at resultatet af verifikationen og valideringen bekræfter, at intet tyder på mangler i efterlevelsen af gældende miljølovgivning
- at data og oplysninger i organisationens/anlægsrådets miljøredegørelse / den ajourførte tegner et pålideligt, troværdigt og korrekt billede af alle organisationens/anlægsrådets aktiviteter inden for det omfang, der er angivet i miljøredegørelsen.
- Data og oplysninger er pålidelige og troværdige i dansk original udgave af: Miljøredegørelse, dateret 13-05-2014

Sted og dato:

Hellerup, 2014-06-26

DET NORSKE VERITAS,
BUSINESS ASSURANCE, DANMARK A/S

Lars Appel
Adm. Direktør

Denne erklæring er gyldigt til:

2017-08-25

*Verifikation og validering
er udført af:*

Karin Hiis
Lead Auditor

DNV BUSINESS ASSURANCE

APPENDIX

til erklæring nr. 156683-2014-AE-DEN-DANAK for

Renovationselskabet ESØ 90 I/S
ESØ Deponigas A/S

NACE rev. 2: 35.21 & 38.21

Næste validering udføres (år-måned):	Entydig identifikation af valideret miljøredegørelse og underskrift for gennemførelse:
2015-04	Miljøredegørelse 2014 for ESØ 90 I/S og ESØ Deponigas A/S. Sign. Lead-auditor: Karin Birgitte Hiis Dato: 12.05.2015
2016-04	MILJØREDEGØRELSE FOR ESØ 90 I/S OG ESØ DEPONIGAS A/S FOR 2015 Sign. Lead-auditor: [Signature] Dato: 14/9-2016

Denne erklæring er gyldigt til:

2017-08-25

Verifikation og validering er udført af:

Karin Hiis
Lead Auditor

DANAK

DK-V-6091

Sted og dato:

Hellerup, 2014-06-26

DET NORSKE VERITAS,
BUSINESS ASSURANCE, DANMARK A/S

Lars Appel
Adm. Direktør

Indholdsfortegnelse.

Miljøreddegørelse 2015	Side	5
Virksomheden	Side	5
Lovgivning	Side	7
Miljøledelsessystemet	Side	8
Miljøpolitik	Side	8
Miljømål	Side	9
Mål og status 2015	Side	9
Mål og handlingsplan 2016	Side	10
Miljøbalance	Side	11
Miljøindikatorer	Side	13
Væsentlige miljøforhold	Side	14
Miljøuheld	Side	15
Afslutning	Side	15
Bilag	Side	16
Bilag 1 Affald modtaget på ESØ's anlæg Vardevej 83 og 83A	Side	17
Bilag 2 Affald administreret af ESØ	Side	20
Bilag 3 Massebalance for ESØ's anlæg Vardevej 83A	Side	22

Miljøreddegørelse 2015.

Denne miljøreddegørelse er baseret på Affaldsstatistikken og Miljøopgørelse for år 2015 samt seneste reviderede udgave af ESØ's miljøhåndbog.

Den næste miljøreddegørelse vil blive udsendt i maj 2017.

Virksomheden.

ESØ 90 I/S er et fælleskommunalt affaldsselskab der modtager og behandler de fleste typer genanvendeligt affald samt affald til deponi og forbrænding.

ESØ modtager og behandler affaldet på markedsvilkår til glæde for mange erhvervsdrivende og kommuner i Danmark.

"Råvaren" fra affaldet sælges i hele verden

ESØ ejes af Varde- og Ringkøbing-Skjern kommuner

ESØ Deponigas A/S indsamler og energiudnytter gassen fra lossepladsen hos ESØ 90 I/S. El sælges til nettet og overskudsvarmen udnyttes på ESØ 90 I/S.

Deponiet lukkede d. 16. juli 2009, affald til deponi omlastes nu på ESØ og køres til andre deponier i Danmark.

Brændbart affald og dagrenovation omlastes og sendes primært til forbrænding på forbrændingsanlægget i Måde, i specielle tilfælde kan det sendes til forbrænding på andre anlæg.

Genbrugeligt affald bliver alt efter type enten presset i baller, neddelt eller omlastet og sendt til behandling på anlæg rundt omkring i hele verden.

Virksomheden er ligeledes modtagestation for farligt affald.

ESØ driver en omlastestation i Nybro ved Janderup samt administration af en plads i Ringkøbing, disse er ikke omfattet af redegørelsen.

ESØ 90 I/S fusionerede 1.1.2016 med Østdeponi og dannede selskabet AFLD I/S. AFLD I/S er ejet af Varde, Ringkøbing-Skjern, Hedensted, Billund, Ikast-Brande og Herning kommuner.

AFLD I/S har behandlingsanlæg i FASTERHOLT. Direktion sidder Herning sammen med administrationselskabet AC-Birk der varetager bogholderi og den overordnede administration. Driftsadministrationen foregår fra Tarm.

Der har ikke været klager over bortfløjet affald eller støj fra virksomheden i 2015.

De vigtigste miljøinitiativer i 2015 har været skiftet belysningen i hal 1 og administrationen til led-belysning.

Yderlig 1 varevogn er skiftet til en gasbil.

Lovgivning.

Gældende miljøgodkendelser og vigtigste love og bekendtgørelser ESØ arbejder under:

- Afgørelse om overgangsplan og revurdering af 14. juli 2009
- VVM-afgørelse og miljøgodkendelse –omlastestation for farligt affald samt separation af olieholdigt spildevand af 21. maj 2012
- VVM-afgørelse og miljøgodkendelse hal 4 til brug for genbrugsaktiviteter, omlastning af farligt affald og ikke farligt affald og separation af sand fra udskillere af 8. august 2011
- Miljøgodkendelse af RGS90 A/S Vestjyllands Slamkompostering af 14.juni 2000, overtaget af ESØ 2011
- Miljøgodkendelse af RGS 90 A/S Jordbehandlingsanlæg af 9. oktober 2002 overtaget af ESØ 2011
- VVM-afgørelse og miljøgodkendelse til et oplag af ikke-farligt brændbart materiale emballeret i plast og oplagret på befæstet plads, Vardevej 83, 6880 Tarm af 17.oktober.2012

- Tilladelse til tilslutning af spildevand fra renovationsselskabet ESØ 90 I/S til det kommunale spildevandssystem.
- Tilslutningstilladelse til offentlig kloak mht. spildevand fra olieseparation. Af 25. maj 2010

- Lov om miljøbeskyttelse nr. 879 af 26. juni 2010
- Bekendtgørelse om affald nr. 1309 af 18. december 2012
- Bekendtgørelse om anvendelse af affald til jordbrugsformål (slambe-kendtgørelsen) nr. 1650 af 13. december 2006
- Bekendtgørelse om definition af lettere forurenede jord nr. 554 af 16. juni 2010

I løbet af 2015 har der ikke været tilpasninger i forhold til myndighedskrav.

Pr. 1.1.2016 trådte afgørelse efter bekendtgørelse om affald nr. 1632 af 23.12.2010 i kraft, dette betyder at en del fraktioner af kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald ikke længere kan behandles af ESØ 90 I/S. Der er lavet en aftale med RGS 90 A/S at de berørte fraktioner bliver vejet ind til dem og de så lejer plads og behandling på anlægget.

Der kan stadig behandles kildesorteret pap, papir, plast og tegl/beton fra erhverv. Dette er dog tidsbegrænset til anlæggene skal skiftes

Miljøledelsessystemet.

ESØ har været certificeret efter DS/ISO 14001 og 18001 siden oktober 2002 på adressen Vardevej 83A, Tarm og Nybrovej 165, Janderup

Ledelsessystemet er tilpasset kravene i DS/ISO 14001:2004 og EMAS-forordningen samt DS/OHSAS 18001:2008 og Arbejdstilsynets bek. nr. 1191:2011.

Ledelsessystemet er opbygget med overordnet niveau med politikker, mål og handlingsplaner, andet niveau indeholder de administrative procedure, tredje niveau indeholder driftsinstruktioner.

Under de 3 overliggende niveauer er der en række bilag der understøtter systemet.

Miljøpolitik.

Det er Renovationselskabet ESØ 90 I/S' miljøpolitik, at

- kunne tilbyde affaldsproducenterne en miljørigtig affaldsbehandling ved at gennemføre behandlingen med en minimal påvirkning af det ydre og indre miljø,
- udnytte ressourcerne i affaldet bedst muligt,
- forpligte sig til at sikre de ansatte et godt og sikkert arbejdsmiljø gennem forebyggelse af ulykker og arbejdsrelateret sygdom og forurening samt løbende forbedringer af miljø- og arbejdsmiljøforholdene og ledelsessystemet.

ESØ skal være et center i Vestjylland, der lokalt kan opfylde samfundets stigende krav til viden om håndtering og behandling af affald. ESØ skal på egne anlæg eller i samarbejde med andre anlæg kunne behandle eller anviser affaldet til en miljørigtig behandling på en sådan måde at man får mest miljø for pengene.

ESØ skal løbende videreudvikle og forbedre konceptet for indsamling og behandling af genanvendelige materialer og affald, herunder tilrettelægge affaldssystemerne som en kombination af egne og fremmede indsamlingssystemer og behandlingsanlæg.

MILJØREDEGØRELSE 2015

ESØ forpligter sig til at overholde relevant lovgivning og relevante myndighedskrav på miljø- og arbejdsmiljøområdet, ejerkommunernes affaldsplaner samt andre bestemmelser, som ESØ har tilsluttet sig.

Arbejdet skal i alle henseender tilrettelægges og udføres således, at der ikke opstår risiko for forureninger. Samtidig skal sikres et godt og sikkert arbejdsmiljø.

ESØ forpligter sig til at sørge for løbende forbedringer af såvel det interne, som det eksterne miljø samt til at sikre, at medarbejderne har tilstrækkelig uddannelse til at udføre deres opgaver og til at handle i overensstemmelse med ESØ's miljøpolitik.

ESØ forpligter sig til at opstille målbare målsætninger for miljø og arbejdsmiljø, samt at overvåge disse for at sikre løbende forbedringer.

For at sikre at politik og system er relevant og i udvikling, gennemgår ESØ det overordnede niveau i ledelsessystemet minimum en gang om året ved ledelsens evaluering.

Miljømål.

Med baggrund i ESØ's miljøpolitik og i miljøkortlægningen fastsættes hvert år mål for arbejdet med miljø.

Mål og Status 2015

- Energibesparelse ved ændret belysning
Belysningen ændres til led-belysning i hal 1 og 2
Status: Belysningen i hal 1 er skiftet. Hal 2 er ikke blevet skiftet dette er ikke budgetsat men vil blive lavet når det alligevel skal skiftes.
- Modernisere ledelsessystemet inden udgangen af 2015
Ledelsessystemet er papirbaseret hvilket gør det tungt og ikke særligt brugervenligt.
Systemet skal laves elektronisk så det bliver nærværende for medarbejderne. Og nemt at bruge.

- Status. Systemet er sat midlertidigt på standby pga fusion.
- Udvikle nye genbrugstiltag
Udvikle minimum 1 nyt genbrugstiltag om året der betyder at en affaldsfraktion flyttes fra deponi eller forbrænding til genbrug eller give en bedre sortering af en genanvendelsesfraktion således det giver en bedre udnyttelse.
 - Separat indsamling af kabler.
Status: der er kørt forsøg i Varde kommune, der nu er udbredt til alle kommunens genbrugspladser, Indsamlingen er klar til at blive tilbudt til de øvrige kommuner.

Øvrige miljøforbedrende tiltag:

Udskiftning af dieselvarevogn til gasvarevogn.
Udskiftning af lys i administrationen til led-belysning.

Mål og handlingsplan 2016

- Separat indsamling af armatur og blandingsbatterier fra sanitet
Armaturere og blandingsbatterier indeholder meget ikke jernholdigt metal der med fordel kan holdes ude af skrot delen.
Forsøgsordning på genbrugspladserne i Varde kommune for at finde en løsning der kan tilbydes de øvrige kommuner.
- Træpiller af rent træ (A1 træ) (16/17)
Der er overskud af træ til spånpladeproduktion hvilket betyder meget træ brændes som affald.
Der er i samarbejde med Affald Plus indledt dialog med miljøstyrelsen om at bruge rent træ til træpiller så det kan brændes som biobrændsel (mindsket import af biobrændsel)
Forslaget bliver klargjort til politisk behandling.
- EPS til isolering (16/17)
Løst EPS brændes, presses og sendes til asien. Der er indledt samarbejde med privat aktør der kan genbruge løst EPS til isolering. Status
- Forbehandling af bioaffald (16/20)
Der skal findes en metode til behandling af bioaffald
AFLD sidder i arbejdsgruppe ved Affald Plus

Miljøbalance.

De opdaterede tal for 2015 findes i bilag 1, og sammenlignes her med tallene fra 2014.

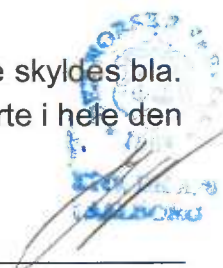
Affaldsmængder behandlet på ESØ (bilag 1):

Affald til forbrænding og deponi der produceres i ESØ-kommunerne skal afleveres et ESØ eller et af ESØ' omlastestationer. Genanvendeligt og farligt affald kan erhverv frit levere til andre affaldsbehandlere.

- Totale behandlede affaldsmængder er faldet med 1,6 %, udviklingen dækker dog over væsentlige udsving.
- Affald til genbrug er faldet med 2,9 % svarende til 1.689 tons, faldet er primært på have-park og glasemballage.
- Brændbart affald har samlet set faldet 1,6 % svarende til 732 tons, dette dækker over et fald i dagrenovation og en stigning i erhvervsaffald og kommunal containerordning.
- Deponi er steget med 7,1 % svarende til 401 tons. Bygningsaffald (asbest) der er faldet med 17 %, alle andre mængder er steget.
- Affald til specialbehandling er steget med 16 % svarende til 2,6 ton.
- Der er udarbejdet en selvstændig oversigt over de mængder, som er blevet administreret af ESØ. (bilag 2).

Energi- og vandforbrug:

- Det totale elforbrug er steget med 10 %, stigning i hal 1 og 2 hænger sammen med øget aktivitet i sorterhuset hvilket både påvirker totalforbruget og forbruget pr. enhed.
- Forbruget af fyringsolie til opvarmning af administrationsbygningen, når gasmotoren er ude af drift, er steget voldsomt, dette dækker dog over forskydning for hvornår der indkøbes fyringsolie sidste år var faldet tilvarende.
- Vandforbruget er steget med 14 %. svarende til 107 m³. Dette skyldes bla. vandforbrug til luftbefugtning til støvdæmpning i hal 3 og 4 kørte i hele den frostfri periode.

- Forbruget af diesellole er faldet med 23 % svarende til 28.000 l. Dette skyldes at kranbilen er skiftet ud til en bil der kører på gas, ligeledes er begge varebiler skiftet til gasbiler, der er en stigning på 30.000 m³ gas.

Perkolat:

- Fraført perkolatmængde er steget med 3 %. Dette skyldes at en mindre mængde er kørt ud til fordampning på deponiet.

Gasindvinding:

- Der dannes til stadighed mindre gas i deponiet, og samtidig falder methankoncentrationen, som er betydende for energiindholdet i gassen og udnyttelsen heraf. Ved en mere forsigtig sugning af gassen kan dog opnås en højere methanprocent. Elproduktionen er faldet med 17 % og varme-
produktionen er staget 9 %.

Miljøindikatorer

I forhold til EMAS 3 skal der laves en nøgleindikator, som alle data skal holdes op imod. ESØ har valgt at bruge indvejede mængder i 1000 tons ekskl. Jord, som reference ved udregning af nøgleindikatorer.

Energieffektiviteten for el og diesel indgår.

Materialeudnyttelse indgår ikke direkte, da vort materiale er affald og vi derfor ikke har indflydelse på hvad vi får ind, dog arbejder vi med at flytte delfraktioner fra brændbart eller deponi til genbrug.

Vand indgår.

Egetproduceret affald indgår ikke i opgørelsen, da den ikke måles men indgår i "materiale"strømmen.

Biodiversitet indgår ikke som miljøindikator, men er opgivet i befæstet og bebygget areal.

Emissioner indgår kun for diesel- og fyringsolieforbruget, dette er beregnet ud fra standardtal for udledning fra Q8.

Emission fra deponiet er ikke medtaget, en stor del af gassen indvindes og en mindre del afdamper. Der er ikke lavet målinger på dette

Andre valgte indikatorer:

Perkolat er medtaget, det er ikke noget vi har nævneværdig indflydelse på da det er afhængigt af mængden af nedbør, men er en væsentlig miljøpåvirkning. Det tilstræbes så vidt muligt at aflede regnvand som overfladevand.

Gasindvinding og produktion af el og varme fra deponigassen er medtaget da dette er grøn energi og sparer afdampning af metan til atmosfæren.

